

ĐỀ TUYỂN SINH VÀO LỚP 6 TRƯỜNG THCS CẦU GIẤY

Thời gian làm bài: 45 phút

PHẦN I. TRẮC NGHIỆM (2,0 điểm)

Trả lời câu hỏi bằng cách khoanh vào chữ cái đứng trước câu trả lời đúng nhất.

Câu 1. Từ “hay” nào trong những câu dưới đây là kết từ?

- A. Bài thơ rất hay.
- B. Nam hay đi học sớm.
- C. Bạn thích đọc sách văn học hay toán học?
- D. Cô ấy là người hay chuyện.

Câu 2. Thành phần chủ ngữ trong câu: “Ở thành phố, tác phẩm mới toanh của nhạc sỹ Dế Lừa lại một phen gây sững sốt” là gì?

- A. Ở thành phố
- B. Tác phẩm mới toanh của nhạc sỹ Dế Lừa
- C. Tác phẩm mới toanh
- D. Tác phẩm mới toanh của nhạc sỹ Dế Lừa lại một phen

Câu 3. Câu nào dưới đây là câu ghép?

- A. Mùa xuân, cây gạo cổ thụ bên bờ hồ nở hoa đỏ rực.
- B. Cây mít sum sê bụi bầm đầy cành và lá, ở ngay cạnh vại nước.
- C. Một đám mây lớn trôi trên bầu trời.
- D. Trong không gian đầy tiếng chim ngân nga, dường như gió thổi cũng dịu đi và những chiếc lá rơi cũng nhẹ hơn, lơ lửng lâu hơn.

Câu 4. Dòng nào dưới đây có các từ “cây” được dùng với nghĩa gốc?

- A. Cây cối, cây đàn, cây cảnh
- B. Cây ăn quả, cây xanh, cây bút

C. Cây cỏ, cây cỏ thụ, cây hoa màu

D. Cây xăng, cây mít, cây na

PHẦN II. TỰ LUẬN (8,0 điểm)

Câu 1: Đọc bài thơ sau và thực hiện các yêu cầu:

KHI TA GIỜ SÁCH RA

- Thanh Quế -

*Khi ta giờ sách ra
Ta gặp hồi ba tuổi
Mặc bộ quần áo hoa
Theo mẹ về bên ngoại.*

*Khi ta giờ sách ra
Bỗng gặp cô, gặp chú
Hi sinh ở chiến trường
Đã trở về đông đủ.*

*Khi ta giờ sách ra
Ta gặp ngày hôm qua
Cùng bạn bè trong lớp
Học bài và hát ca.*

*Bạn ơi, kì lạ nhỉ
Ngày tháng cứ trôi qua
Mà như còn đây cả
Khi ta giờ sách ra.*

a) Dựa vào ba khổ thơ đầu, em hãy cho biết “ta” đã gặp gỡ ai khi “giờ sách ra”?

b) Dòng thơ “Khi ta giờ sách ra” được lặp lại nhiều lần, em hãy nêu tác dụng của việc lặp lại đó?

c) Theo em, vì sao nhà thơ lại viết: “Ngày tháng cứ trôi qua/ Mà như còn đây cả/Khi ta giờ sách ra.”?

Câu 2. Cho đoạn trích sau:

“Cái lưng còng của U như một dấu chấm hỏi. Và dấu hỏi ấy chẳng còn đủ sức chống chọi với thời gian. Lưng U đã từng cong gập lên để nhìn mặt con lúc chào đời; đã từng cúi gập xuống để quán tã, đắp chăn, cắt lúa, cuốc khoai; đã từng khom lưng quét lá khi tôi đang ngủ; đã từng gò lưng múc từng gầu nước giếng gội rửa thân còi cọc, tồng teng của tôi... Cuối đời, U lại chống gậy, cúi gập người xuống, dò dẫm đếm từng bước đi còn lại, để chúng tôi được thẳng bước, mau mắn trên đường đời. Dấu hỏi ấy, tôi có câu trả lời nhưng rồi chưa thể thực hiện được”

- a) Hai câu in đậm trong đoạn trích được liên kết bằng cách nào?
- b) Việc tác giả liên tưởng cái lưng của U như một dấu chấm hỏi giúp em hiểu gì về dáng hình của người mẹ? Qua đây, tác giả bộc lộ tình cảm gì với mẹ?
- c) Trong đoạn trích này, em thấy người mẹ hiện lên với những phẩm chất nào?
- d) Với tác giả, ấn tượng về U “là cái lưng như một dấu chấm hỏi”. Còn em, đặc điểm nào về ngoại hình của cha (mẹ) để lại trong em ấn tượng sâu sắc nhất? Vì sao?

Câu 3. Ngày hội đọc sách là một sự kiện được tổ chức hằng năm tại các nhà trường. Em hãy viết một đoạn văn khoảng 10 câu nêu ý kiến tán thành việc học sinh tích cực tham gia sự kiện này?

---Hết---

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

PHẦN I. TRẮC NGHIỆM (2,0 điểm)

Câu 1. Từ “hay” nào trong những câu dưới đây là kết từ?

- A. Bài thơ rất hay.
- B. Nam hay đi học sớm.
- C. Bạn thích đọc sách văn học hay toán học?
- D. Cô ấy là người hay chuyện.

Phương pháp giải:

Em xác định từ “hay” trong mỗi đáp án thuộc loại từ nào.

Lời giải chi tiết:

Từ “hay” trong câu “Bạn thích đọc sách văn học hay toán học?” là kết từ.

Đáp án C.

Câu 2. Thành phần chủ ngữ trong câu: “Ở thành phố, tác phẩm mới toanh của nhạc sỹ Dế Lừa lại một phen gây sững sốt” là gì?

- A. Ở thành phố
- B. Tác phẩm mới toanh của nhạc sỹ Dế Lừa
- C. Tác phẩm mới toanh
- D. Tác phẩm mới toanh của nhạc sỹ Dế Lừa lại một phen

Phương pháp giải:

Em xác định các thành phần câu để tìm chủ ngữ.

Lời giải chi tiết:

Ở thành phố (TN), tác phẩm mới toanh của nhạc sỹ Dế Lừa (CN) / lại một phen gây sững sốt (VN)

Chủ ngữ trong câu: “Ở thành phố, tác phẩm mới toanh của nhạc sỹ Dế Lừa lại một phen gây sững sốt” là “tác phẩm mới toanh của nhạc sỹ Dế Lừa”.

Đáp án B.

Câu 3. Câu nào dưới đây là câu ghép?

- A. Mùa xuân, cây gạo cổ thụ bên bờ hồ nở hoa đỏ rực.
- B. Cây mít sum sê bụi bầm đầy cành và lá, ở ngay cạnh vại nước.
- C. Một đám mây lớn trôi trên bầu trời.
- D. Trong không gian đầy tiếng chim ngân nga, dường như gió thổi cũng dịu đi và những chiếc lá rơi cũng nhẹ hơn, lơ lửng lâu hơn.

Phương pháp giải:

Em xác định thành câu để tìm câu ghép.

Lời giải chi tiết:

Câu A, B, C là câu đơn.

Câu ghép là “Trong không gian đầy tiếng chim ngân nga, dường như gió thổi cũng dịu đi và những chiếc lá rơi cũng nhẹ hơn, lơ lửng lâu hơn.”.

Đáp án D.

Câu 4. Dòng nào dưới đây có các từ “cây” được dùng với nghĩa gốc?

- A. Cây cối, cây đàn, cây cảnh
- B. Cây ăn quả, cây xanh, cây bút
- C. Cây cỏ, cây cổ thụ, cây hoa màu
- D. Cây xăng, cây mít, cây na

Phương pháp giải:

Em xác định nghĩa gốc, nghĩa chuyển của từng từ cây trong các đáp án.

Lời giải chi tiết:

Câu A có từ “cây đàn” được dùng với nghĩa chuyển.

Câu B có từ “cây bút” được dùng với nghĩa chuyển.

Câu D có từ “cây mít” được dùng với nghĩa chuyển.

Dòng có các từ “cây” được dùng với nghĩa gốc là “Cây cỏ, cây cỏ thụ, cây hoa màu”.

Đáp án C.

PHẦN II. TỰ LUẬN (8,0 điểm)

Câu 1: Đọc bài thơ sau và thực hiện các yêu cầu:

KHI TA GIỎ SÁCH RA

- Thanh Quế -

*Khi ta giỏi sách ra
Ta gặp hồi ba tuổi
Mặc bộ quần áo hoa
Theo mẹ về bên ngoại.*

*Khi ta giỏi sách ra
Bỗng gặp cô, gặp chú
Hi sinh ở chiến trường
Đã trở về đông đủ.*

*Khi ta giỏi sách ra
Ta gặp ngày hôm qua
Cùng bạn bè trong lớp
Học bài và hát ca.*

*Bạn ơi, kì lạ nhỉ
Ngày tháng cứ trôi qua
Mà như còn đây cả
Khi ta giỏi sách ra.*

- Dựa vào ba khổ thơ đầu, em hãy cho biết “ta” đã gặp gỡ ai khi “giỏi sách ra”?
- Dòng thơ “Khi ta giỏi sách ra” được lặp lại nhiều lần, em hãy nêu tác dụng của việc lặp lại đó?
- Theo em, vì sao nhà thơ lại viết: “Ngày tháng cứ trôi qua/ Mà như còn đây cả/Khi ta giỏi sách ra.”?

Phương pháp giải:

- Em đọc kĩ ba khổ thơ đầu để trả lời câu hỏi.
- Em dựa vào nội dung bài thơ để nêu tác dụng của việc lặp lại “Khi ta giỏi sách ra”.
- Em xác định nội dung khổ thơ cuối để giải thích lí do nhà thơ lại viết: “Ngày tháng cứ trôi qua/ Mà như còn đây cả/Khi ta giỏi sách ra.”?

Lời giải chi tiết:

a) Trong ba khổ thơ đầu, khi giở sách ra, “ta” gặp lại mình trong những năm tháng ấu thơ, gặp bạn bè, gặp cô chú liệt sĩ đã hi sinh ở chiến trường.

b) Dòng thơ “Khi ta giở sách ra” được lặp lại nhiều lần, đây là biện pháp điệp ngữ.

Tác dụng:

- Điệp ngữ đã góp phần tạo nhịp điệu nhịp nhàng cho lời thơ, tăng tính liên kết giữa các đoạn thơ trong bài.

- Biện pháp điệp ngữ đã nhấn mạnh khoảnh khắc kì diệu khi được đắm mình vào thế giới của những trang sách, từ đó khẳng định vai trò quan trọng của sách đối với thế giới tâm hồn của con người.

Qua đó, tác giả thể hiện tình cảm trân trọng, yêu mến, nâng niu những cuốn sách.

c) Theo em nhà thơ viết như vậy vì thời gian luôn trôi đi, quá khứ dường như đã lùi xa. Mỗi khi ta mở sách ra, những hình ảnh, kỷ niệm, con người và sự kiện trong quá khứ lại như sống dậy, hiện lên rõ ràng trước mắt ta. Sách không chỉ lưu giữ tri thức, mà còn lưu giữ ký ức, cảm xúc, và những dấu ấn của thời gian.

Câu 2. Cho đoạn trích sau:

“Cái lưng còng của U như một dấu chấm hỏi. Và dấu hỏi ấy chẳng còn đủ sức chống chọi với thời gian. Lưng U đã từng cong gập lên để nhìn mặt con lúc chào đời; đã từng cúi gập xuống để quán tã, đắp chăn, cắt lúa, cuốc khoai; đã từng khom lưng quét lá khi tôi đang ngủ; đã từng gò lưng múc từng gầu nước giếng gội dục tắm thân còi cọc, tồng tênh của tôi... Cuối đời, U lại chống gậy, cúi gập người xuống, dò dẫm đếm từng bước đi còn lại, để chúng tôi được thẳng bước, mau mắn trên đường đời. Dấu hỏi ấy, tôi có câu trả lời nhưng rồi chưa thể thực hiện được”

(Khung trời tuổi thơ – Trần Đăng Nghĩa)

a) Hai câu in đậm trong đoạn trích được liên kết bằng cách nào?

b) Việc tác giả liên tưởng cái lưng của U như một dấu chấm hỏi giúp em hiểu gì về dáng hình của người mẹ? Qua đây, tác giả bộc lộ tình cảm gì với mẹ?

c) Trong đoạn trích này, em thấy người mẹ hiện lên với những phẩm chất nào?

d) Với tác giả, ấn tượng về U “là cái lưng như một dấu chấm hỏi”. Còn em, đặc điểm nào về ngoại hình của cha (mẹ) để lại trong em ấn tượng sâu sắc nhất? Vì sao?

Phương pháp giải:

- a) Em nhớ lại các phép liên kết câu.
- b) Em dựa vào các hình dáng lưng của U được tác giả miêu tả để nêu ra tình cảm của tác giả với mẹ.
- c) Em dựa vào các hành động của người mẹ để nêu những phẩm chất phù hợp.
- d) Em nêu đặc điểm ngoại hình của cha mẹ mà em ấn tượng (mái tóc, đôi mắt, bàn tay...) chỉ rõ những đặc điểm đó đã phản ánh điều gì về cuộc sống cũng như về phẩm chất của cha mẹ, phản ánh điều gì về tình yêu thương mà cha mẹ dành cho con cái, gia đình.

Lời giải chi tiết:

- a) Hai câu in đậm trong đoạn trích được liên kết bằng cách lặp từ “U”.
- b) Việc tác giả liên tưởng cái lưng của U như một dấu chấm hỏi giúp em hiểu dáng lưng mẹ cong gập, đó là dáng hình của một người phải làm việc vất vả, sống thiếu thốn, khổ cực, hi sinh hết mình vì con cái, vì gia đình. Qua đây, tác giả bộc lộ tình yêu, sự kính trọng, biết ơn và thấu hiểu những vất vả mà mẹ đã trải qua để nuôi con khôn lớn.
- c) Trong đoạn trích này, em thấy người mẹ hiện lên với những phẩm chất: chăm chỉ, chịu khó, yêu thương con, hi sinh tất cả cho con.

d)

Với em, hình ảnh để lại ấn tượng sâu sắc nhất về mẹ chính là đôi bàn tay thô ráp, chai sạn. Bàn tay mẹ không còn mềm mại như xưa, trên da có nhiều vết nứt nhỏ, thậm chí còn sạm màu vì nắng. Những dấu vết ấy là minh chứng cho bao năm tháng mẹ vất vả tảo tần lo cho gia đình, từ công việc đồng áng đến chăm sóc con cái. Mỗi lần mẹ xoa đầu em hay nắm tay em đi học, em lại cảm nhận rõ hơn tình yêu thương lặng thầm mà mẹ dành cho em. Đôi bàn tay ấy không chỉ phản ánh sự cực nhọc của cuộc sống mà còn thể hiện sự hy sinh bền bỉ và lòng yêu thương vô điều kiện của mẹ dành cho gia đình.

Câu 3. Ngày hội đọc sách là một sự kiện được tổ chức hằng năm tại các nhà trường. Em hãy viết một đoạn văn khoảng 10 câu nêu ý kiến tán thành việc học sinh tích cực tham gia sự kiện này?

Phương pháp giải:

Em xác định hình thức và nội dung đoạn văn:

a. Hình thức:

- Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nêu ý kiến gồm mở đầu, triển khai và kết đoạn.
- Dung lượng khoảng 10 câu văn.
- Chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.

b. Nội dung:

- Mở đầu: Giới thiệu vấn đề và nêu ý kiến tán thành sự việc
- Triển khai:

Lí do tán thành việc học sinh tích cực tham gia ngày hội đọc sách:

- + Sách có vai trò vô cùng quan trọng với tất cả mọi người, đặc biệt với học sinh (cung cấp kiến thức, kĩ năng, bồi đắp tâm hồn, nhân cách...)
- + Tham gia ngày hội đọc sách sẽ giúp các bạn học sinh có cơ hội tìm đọc và tìm mua nhiều đầu sách hay, giúp nuôi dưỡng tình yêu với sách, phát triển văn hoá đọc; giúp giao lưu kết bạn với những người cùng sở thích.
- + Đây là một hoạt động lành mạnh giúp học sinh xa rời những thói quen xấu, đỡ mất thời gian vào những việc làm vô bổ.

Dẫn chứng: Ngày hội đọc sách đã được tổ chức ở một trường học cụ thể, các lớp, các bạn học sinh đã tham gia như thế nào.

- Kết thúc: Khẳng định lại ý kiến tán thành, kêu gọi các bạn học sinh tham gia ngày hội đọc sách.

Lời giải chi tiết:

Bài tham khảo:

Em hoàn toàn tán thành việc học sinh tích cực tham gia Ngày hội đọc sách do nhà trường tổ chức. Bởi sách là kho tàng tri thức vô giá, giúp chúng ta mở mang hiểu biết, rèn luyện kỹ

năng và bồi dưỡng tâm hồn. Đối với học sinh, việc đọc sách càng quan trọng vì đó là cách học tập chủ động và hiệu quả. Tham gia Ngày hội đọc sách, các bạn không chỉ được tiếp cận nhiều quyển sách hay, phong phú mà còn nuôi dưỡng tình yêu với sách và xây dựng thói quen đọc sách mỗi ngày. Đây cũng là dịp để học sinh giao lưu, chia sẻ sách và kết bạn với những người có chung sở thích. Ngoài ra, hoạt động này giúp học sinh tránh xa các trò chơi vô bổ và sử dụng thời gian một cách ý nghĩa. Ở trường em, Ngày hội đọc sách năm ngoái được tổ chức rất sôi nổi. Các lớp đều trang trí gian trưng bày sách, nhiều bạn còn giới thiệu những cuốn sách hay trước toàn trường. Em tin rằng Ngày hội đọc sách là hoạt động bổ ích, mỗi học sinh nên tham gia để cùng nhau phát triển văn hoá đọc trong nhà trường.